

Л. М. Павлишин

Левицький Леопольд Іванович

ЛЕВИЦЬКИЙ Леопольд Іванович (07. 08. 1906, с. Бурдяківці, нині Борщів. р-ну Терноп. обл. – 14. 05. 1973, Львів) – графік, живописець. Заслужений діяч мистецтв УРСР (1970). Член СХУ (1944). Навч. 1930–31 у Парижі в Ю. Панькевича, Краків. АМ (1931–32, диплом отримав 1962; викл. *Ю. Меґоффер, Ф. Паутч, В. Яроцький*). Захопився авангард. ідеями. Ініціатор та співзасн. об'єдн. «Краків. група». 1932 організував виставку, яку через соц. спрямованість і гостру тематику творів («Павук», «Комсомолка», «Тюрма», «Боротьба робітників з поліцією»; усі – 1932) було закрито. Л. ув'язнили на три тижні, виключили з Академії. У 1930-х рр. за ним наглядала поліція. У вересні 1939 Л. очолив міськраду у м. Чортків Терноп. обл. Співпрацював із г. «Нове життя», працював декоратором Будинку офіцерів. Від 1946 – у Львові: голова організації СХУ (1948–49). Вірячи соціаліст. ідеалам, у 1930-х рр. створював живописні полотна та офорти в експресивно загостреній формаліст. манері, із сильною геометризацією форм, прагнучи розкрити морал.-етичні критерії життя людини і суспільства. Але, незважаючи на гостру класову тематику, виявилось, що таке мистецтво ненависне більшов. режиму. У 1960-х рр. виробив власну стиліст. манеру, у якій поєднав дит. безпосередність, академ. знання, формал. досягнення експресіоніст. бунтівливої молодості та мудрість зрілої людини. Л. – майстер композиц. та колористич. знахідок. Використовуючи стилістику експресіонізму, конструктивізму, частково кубізму та футуризму, він виконував композиції у стилі ґротеску, які стали надбанням укр. авангарду. Осн. техніки – офорт, акватинта, суха голка, ліногравюра, літографія, монотипія, акварель, рисунки олівцем і тушшю. Учасник виставок від 1932. Персон. – посмертні у Львові (1974, 1976, 2006), Києві (1976). Серед учнів – [Є. Безніско](#), [Т. Бриж](#), [В. Буглак](#), [З. Кецало](#), *І. Остафійчук, В. Патик, Б. Пікулицький*. 1989 у Львові та 1996 також у рідному селі відкри-

то [Левицького Л. Художньо-меморіальні музеї.](#)

Основні твори

графіка – «Жінка з цебрами», «Похорон третього класу», «Сповідь», «Вуличний старець», «Міква», «Ярмарок» (усі – 1930-і рр.), «Банкір» (1932), «Вулиця», «Місто» (обидва – 1950-і рр.), «Дівчата» (1961), «Дружина» (1970-і рр.); цикли – рисунків «Начерки із солдатського життя» (1944–45), ліногравюр «З оповідань мого батька» (1947), «З моїх спогадів» (1947–48), «Слідами великого перелому» (1949), «Старе і нове» (1957), «Гетто», «Маски» (обидва – 1960-і рр.), «Як ми жили за океаном» (1960); іл. – до творів Я. Галана, С. Тудора (обидва – 1950-і рр.), П. Козланюка (1955); живопис – «Переяславська рада» (1948), «Малий І. Франко в ковальні батька» (1952), «Дума про возз'єднання» (1954), «День навчання» (1960-і рр.); цикл «Г. Сковорода» (1960-і рр.).

Рекомендована література

1. Якущенко Г. Леопольд Іванович Левицький: Нарис про художника. К., 1969;
2. Островский Л. Леопольд Левицкий. Москва, 1978;
3. Леопольд Левицький: Спогади про художника: Наук. зб. Л., 2004;
4. Леопольд Левицький: Альбом. К., 2006;
5. Джума Г. Леопольд Левицький – людина і художник (до 100-річчя від дня народж.) // Літопис Нац. музею у Львові ім. Андрея Шептицького. 2006. № 4(9).

Покликання на статтю:

Левицький Леопольд Іванович / Л. М. Павлишин // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.]; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2016. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-53784>

2001-2023 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).